

Kankaanpään kaupungin jätehuoltomääräysten perustelumuistio

Kankaanpään kaupungin jätehuoltoviranomainen
Kankaanpään kaupungin tekninen lautakunta (30.8.2023)

1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), jäteasetukseen (978/2021), muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kaupungin jätehuoltomääräyksiin. Jätelaissa on määritelty millaisista asioista jätehuoltomääräyksiä voi antaa ja keitä ne koskevat.

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ympäristönsuojelulain 202 §:n perusteella paikallisista olosuhteista johtuvia, kaupunkia tai sen osaa koskevia tiukempia määräyksiä.

Jätehuoltomääräykset koskevat pääasiassa kaupungin vastuulle säädettyä jätehuoltoa. Jätelain 32 §:n mukaan kaupungin on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

- 1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien kotitalouden pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte;
- 2) kaupungin hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- 3) liikeyhdistyksissä syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;
- 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kaupungin on lisäksi järjestettävä:

- 1) edellisessä 1–3 tarkoitetussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto;
- 2) asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely;
- 3) maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnan jätelain 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ei koske jätettä, joka toimitetaan 6 ja 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon. Kuntien ja pakkausten tuottajien velvollisuuksista järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys yhteistoiminnassa säädetään jätelain 49 a §:ssä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mikä jäte ja missä toiminnoissa syntyvä jäte on 1 momentissa tarkoitettua jätettä.

Kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluu elinkeinotoiminnan jäte, jonka haltija on pyytänyt liittymistä kaupungin jätehuoltojärjestelmään muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, eikä asianmukaisen jätehuollon järjestäminen terveyden ja ympäristön suojelemiseksi ei muutoin ole mahdollista.

Jätelain 91 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti jätehuoltomääräykset koskevat kuitenkin muutakin kuin jätelain mukaan kaupungin vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa siltä osin, kuin on kyse jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöllä tai jätteen vastaanottoaikoilla tai näitä koskevista teknisistä vaatimuksista.

Jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioden, eläinlääkintälaitosten sekä muiden tutkimus- ja hoitolaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen sekä viiltävän ja pistävän jätteen jätehuollon järjestämiseen siltä osin kuin niistä on määrätty erikseen.

Jätehuoltoviranomaisen on mahdollista poiketa jätehuoltomääräyksissä jäteasetuksessa säädettyistä erilliskeräysvelvoitteista joko laajempaan tai suppeampaan suuntaan. Poikkeus suppeampiin erilliskeräysvelvoitteisiin voidaan sallia korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan, jos jokin jätelain 15 §:n 2 momentin edellytyksistä täyttyy.

2 § Määritelmät

Pykälässä määritellään mitä jätehuoltomääräyksissä esiintyvillä käsitteillä tarkoitetaan.

2 Luku Kankaanpään kaupungin jätehuoltojärjestelmään liittyminen

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätelaissa 8 § veloitetaan kaikkia toimijoita ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta, sekä ohjataan etusijajärjestyksen ja kestäväen kiertotalouden mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaisesti jäte tulee valmistella uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen materiaalina. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana. Pykälässä asetetaan velvoite jätehuollon etusijajärjestyksen noudattamiseen.

4 § Velvollisuus liittyä kaupungin jätehuoltojärjestelmään

Liittyminen kaupungin jätehuoltojärjestelmään on tuotu määräysten alkuun merkittävyytensä vuoksi.

Pykälässä veloitetaan asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen sekä muiden jätteen tuottajien ja -haltijoiden jätelain 41 §:n mukaisesti liittymään Kankaanpään kaupungin jätehuoltojärjestelmään kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta ja noudattamaan jätehuoltomääräyksiä.

Jätelain mukaan jätehuoltoviranomainen voi tehdä erillisen päätöksen tiettyjen alueiden rajaamisesta kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle.

5 § Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kaupungin jätteiden jätteidenhuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain 33 § mukaan kaupungilla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan toimijan pyynnöstä tämän jätehuolto, mikäli toimijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kaupungin jätehuoltojärjestelmässä. Tarvittavista jätehuoltopalveluista tehdään sopimus kaupungin jätteyhtiön sekä palveluita tarvitsevan toimijan välillä.

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustaa eli Materiaalitoria ylläpitävät Ympäristöministeriö ja Motiva, joilta saa myös Materiaalitorin käyttöä koskevaa neuvontaa.

6 § Liittyminen kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan kaupungin vastuulle säädetyn jätteen kuljettamista kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta kaupungin määräämään jätteen käsittelypaikkaan (jätelaki 35 §). Jätelain mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan toteuttaa joko kaupungin järjestämänä jätteenkuljetuksena (jätelaki 36 §) tai kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetuksena (jätelaki 37 §).

Kankaanpään kaupungin alueella kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kiinteistön haltija. Liittyminen kaupungin jätehuoltojärjestelmään tapahtuu tekemällä sopimus jätehuoltorekisteriin kuuluvan jätteenkuljetusyrityksen kanssa, jolla on lupa kuljettaa kyseenomaista jätettä, tai vapaa-ajan asuntojen osalta liittymällä Pohjois-Satakunnan jätteidenkäsittely Oy:n tai kiinteistöjen järjestämän aluekeräyspisteen käyttäjäksi.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Pykälässä määrätään jätelain 40 §:n nojalla, että liittyttyään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille sekä hankittava tarvittavat jäteastiat.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Yhteisen jäteastian eli kimppa-astian perustaminen ja käyttö sallitaan jätehuoltomääräyksissä lähekkäin sijaitseville kiinteistöille ja erilaisille yhteisöille. Taajamassa yhteistä keräysvälinettä voivat käyttää naapurikiinteistöt. Haja-asutusalueella yhteistä keräysvälinettä voivat käyttää lähekkäin sijaitsevat kiinteistöt ja saman tien tai -tiestön varrella olevat kiinteistöt.

Kiinteistön jätehuoltotilanteen seuranta ja valvonta edellyttävät yhteisastioiden käytön ja niistä luopumisen ilmoittamista jätehuoltoviranomaiselle, joka ylläpitää jätehuoltorekisteriä. Yhteisastialle on syytä nimetä sen ylläpidosta vastuussa oleva henkilö, johon kuljetusyritys tai viranomaiset voivat olla yhteydessä esimerkiksi yhteisastian ylläpitoon liittyvissä asioissa.

Yhteisastioita voidaan käyttää myös hyötyjätteiden ja biojätteen keräämiseen esimerkiksi pientaloalueilla tai lähekkäisissä taloyhtiöissä.

Yhteisen jäteastian asianmukainen käyttö edellyttää, että astiatilavuus vastaa kiinteistöillä syntyvää jätemäärää, eikä yhteiskerääminen aiheuta tarpeetonta roskaamista tai jätteen epäasianmukaista käsittelyä. Mikäli yhteisen jäteastian käytöstä aiheutuu ongelmia, voi valvova viranomainen eli kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen kieltää yhteisen jäteastian käytön tai kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi kasvattamaan astiakokoa.

9 § Korttelikohtaisen järjestelmän perustaminen

Useiden saman asuinalueen yhteisten keräysastioiden perustaminen samankaltaisesti, kuin yhteisastia, mutta astiaa käyttää useita samaan naapurustoon kuuluvia asukkaita. Korttelikeräyksellä voidaan tavoitella kustannussäästöjä, kuljetusten tehostumista, viihtyvyyttä ja kierrätysasteen kasvua.

Toimiakseen laajemmassa mitassa korttelikeräys vaatii jäteastioita varten tehdyn aluevarauksen asemakaavassa tai muussa alueen käyttöä ohjaavassa suunnitelmassa sekä selkeän vastuutahon investoinnille, joka voi olla vain kaupunki tai kaupungin jäteyhtiö.

Jotta järjestelmä on toimiva, kaikkien alueen kiinteistöjen on liityttävä nimenomaan alueella olevan järjestelmän käyttäjiksi.

10 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen keskeyttäminen määräajaksi

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen tilanteissa, joissa kiinteistö on tyhjillään ja käyttämättömänä. Keskeytyksen tulee aina olla määräaikainen. Sitä voidaan tarpeen mukaan jatkaa määräajan päättyessä.

Alle kuuden kuukauden pituisesta keskeytyksestä voidaan sopia jätteenkuljetuksesta huolehtivan tahon kanssa. Yli kuusi kuukautta kestävät keskeytykset edellyttävät poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

Lietteiden kuljetuksen keskeytyminen edellyttää aina poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

11 § Sekalaisen yhdyskuntajätteen aluekeräyspiste

Jätelain 35 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä. Jätehuollon palvelutason turvaamiseksi tällaisilla alueilla voi olla tarpeen järjestää sekajätteen aluekeräyspisteitä, mikäli kiinteistöt eivät itse järjestä yhteisiä jäteastioita.

Kiinteistöjä ei kuitenkaan voi velvoittaa järjestämään yhteisiä jäteastioita (HE 199/2010 vp, s. 88).

Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevat kiinteistöt voivat väliaikaisesti varastoida jätteitä kiinteistöillään ennen niiden viemistä aluekeräyspisteisiin. Tästä ei kuitenkaan saa aiheutua roskaantumista tai hygieenisiä haittoja. Varastoinnin tulee olla lyhytaikaista, korkeintaan 2 viikkoa.

12 § kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen tai kaupungin järjestämiin hyötyjätepisteisiin soveltumattomat jätteet voidaan kuljettaa jätteen haltijan toimesta, mikäli tämä sallitaan jätehuoltomääräyksissä jätelain 41 §:n mukaisesti. Määräys on tarpeellinen, mikäli halutaan sallia esimerkiksi suurikokoisten jätteiden tai rakennus- ja purkujäte-erien kuljettaminen omatoimisesti jäteasemalle.

Jäteastioiden asianmukaisen täyttämisen varmistamiseksi on annettu määräys kiinteistön haltijan velvollisuudesta huolehtia jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta, jos jäteastiassa on kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä. Käytännössä tämä tarkoittaa jätteenkuljetuksen tilaamista kiinteistön haltijan laskuun.

13 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Tässä pykälässä kerrotaan ensisijaisesti kiinteistöjen haltijoille ja jätteen tuottajille vastaanotto- paikoista, joihin normaaliin kiinteistöittaiseen kuljetukseen soveltumattomat jätteet voidaan hyväksytysti toimittaa. Ensisijaisesti jätteenkuljettajille tarkoitettujen vastaanottopaikkojen määrittely on sisällytetty 33 §:n.

Määräyksen tarkoituksena on osoittaa kiinteistön haltijoille ja muille jätteen haltijoille, minne kaupungin jätehuoltovastuulle kuuluvat jätteet on toimitettava. Listaa vastaanottopaikoista ei ole sisällytetty jätehuoltomääräyksiin tai niiden liitteisiin, sillä vastaanottopaikat voivat vaihdella lyhyenkin aikavälin sisällä. Tämän vuoksi jäteyhtiötä on velvoitettu pitämään yllä ajantasaista luetteloa hyväksytyistä vastaanottopaikoista tietoverkossa.

Määräys koskee kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä. Määräykset tarkoituksena on varmistaa kaupungin vastuulle kuuluvien jätteiden päätyminen asianmukaisiin toimituspaikkoihin ja siten kaupungin oikeus ja mahdollisuudet huolehtia sille säädetyn jätehuolto- tehtävän hoitamisesta.

3 Luku Jätteiden kerääminen ja lajittelu kiinteistöllä

14 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Hyötyjätteille annettavilla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään etusijajärjestyksen toteutumista ja jätelain mukaista erilaatuisten jätteiden erillään pitovelvollisuutta. Kaupungin velvollisuutena on edistää kierrättämistä siten, että etusijajärjestys toteutuu ja jäteasetuksen kierätystavoite täyttyy. Tarkoituksena on kannustaa erottamaan hyötyjätteet sekajätteestä.

Erilliskerätty hyötyjäte on kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa jätettä, joten se tulee toimittaa kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kuuluvaan vastaanottopaikkaan. Tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta kiinteistöt velvoitetaan jätelain mukaisesti toimittamaan jäte tuottajien vastaanottopaikkaan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan välivarastointipaikkaan, josta ne toimitetaan eteenpäin tuottajille.

Pakkausjätteiden tuottajavastuun muutoksien myötä taajamien yli viiden asunnon kiinteistöjen lasi-, metalli- muovi-, ja kartonkipakkausten erilliskeräysvelvoite sekä biojätteen keräysvelvoite kiinteistöiltä siirtyy kunnille ja kaupungeille (jätelaki 35 §, 36 §, 49a § ja 49b §). Tuottajilla on tämän jälkeen velvollisuus käsitellä pakkausjätteiden kiinteistöittaisen keräyksen jätteet, sekä

velvollisuus järjestää pakkausjätteiden alueellisten jätteenkeräyspisteiden verkosto sekä pakkausjätteiden käsittely ja riittävä vastaanottotermiinalien verkosto. Pakkausjätteet toimitetaan tuottajavastuuyhteisön osoittamiin alueittaisiin vastaanottotermiinaaleihin ja kunnat saavat asuin-kiinteistöiltä erilliskerätystä pakkausjätteestä raportoitujen jätemäärien perusteella jätelain 48 b § mukaisen korvauksen.

Pakkausjätteet muodostavat merkittävän osan erilliskerättävistä hyötyjätteistä. Kaupunki voi edelleen täydentää tuottajavastuunalaisten jätteiden aluekeräysverkostoa, jos tuottaja ei itse huolehdi pakkausjätteiden riittävän kattavasta keräysverkostosta (jätelaki 47 §, 3 momentti).

Poistotekstiili tulee kerätä erikseen ja toimittaa kaupungin järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan jäteasetuksen 21 § mukaisesti.

Kiinteistöllä erilliskerättyä hyötyjätettä ei saa luovuttaa jätelaitoksen tai tuottajan keräyksen lisäksi muille toimijoille tai muuhun paikkaan eivätkä muut toimijat saa ottaa sitä vastaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilta kiinteistöiltä, koska nämä jätteet kuuluvat jätelain mukaan kaupungin vastuulle ja pakkausten osalta tuottajien vastuulle.

Jätelain 41 a § antaa kiinteistön haltijalle mahdollisuuden järjestää vapaaehtoinen erilliskerätyn pakkausjätteen jätteenkuljetuksen kiinteistöltä, jos pakkausjätettä ei kuljeteta tuottajan tai kaupungin huolehtimassa täydentävässä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. On huomattava, että edellä mainittu oikeus koskee ainoastaan pakkausjätteitä, ei muita hyötyjätteitä.

Muita erikseen kerättäviä jätelajeja ovat muut tuottajavastuunalaiset jätteet kuin pakkausjätteet sekä vaaralliset jätteet ja erityisjätteet. Vaarallisista jätteistä ja erityisjätteistä määrätään jätehuoltomääräyksissä toisaalla tarkemmin.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (26 §) tarkat erilliskeräysvelvoitteet, jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin asuin-kiinteistöjä. Asuin-kiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kiinteistön haltijan omatoimisesta remontoinnista tai silloin kun kiinteistön haltija vastaa itse rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta hankkiessaan palveluita yrityksiltä. Mikäli remontointipalveluita tarjoava yritys vastaa asuin-kiinteistöllä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä voida antaa jätehuoltomääräyksissä määräyksiä.

15 § Sekalainen yhdyskuntajäte (sekajäte)

Pykälässä määrätään sekajätteen luovuttamisvelvollisuudesta (jätelain 41 §). Koska sekajäte jatkossa ohjautuu pääasiassa energiahyödyntämiseen, sekajäteastiaan ei saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä.

16 § Asumisessa syntyvien hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Hyötyjätteille annettavilla kiinteistömäärään ja sijaintiin perustuvilla erilliskeräysvelvoitteilla edistetään etusijajärjestyksen toteutumista, sillä niiden kautta kierrättämisestä tehdään vaivatonta. Lisäksi niiden kautta vaikutetaan esimerkiksi energiahyödyntämiseen ohjautuvan sekajätteen siltä, sillä esimerkiksi metalli ja lasi haittaavat polttoprosessia.

Jätelain muutoksen mukaan taajamien yli viiden asunnon kiinteistöjen pakkaus- sekä biojätteiden kuljetuksen järjestäminen siirtyy kiinteistön haltijalta kaupungille. Kankaanpäässä siirtyminen tapahtuu jätelain alkuperäisiä siirtymäaikoja myöhemmällä aikataululla jätelain 36 §:n mukaiseen laadukkaaseen jättekuljetuksen kilpailutukseen perustuen.

Kankaanpään taajamien yli viiden asunnon kiinteistöjen pakkaus- ja biojätteiden kuljetus alkaa 1.1.2024 kaupungin järjestämänä.

Erilliskerättävien jätteiden keräysrajoista määrätessä otetaan huomioon taajama-alue-rajaukset, logistiikka sekä keräyksestä ja kuljettamisesta aiheutuvat kustannukset ja ympäristövaikutukset.

Biojätteen erilliskeräysvelvoitetta ei tarvitse soveltaa, jos kiinteistöllä kompostoidaan sillä syntyvä biojäte. Jätelain mukainen yli 10 000 asukkaan taajaman ehto biojätteen keräyksen laajenemiselle ei täyty Kankaanpäässä.

Etusijajärjestyksen toteutumisen parantamiseksi mahdollistetaan lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen liittyminen hyötyjätteiden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Näiden kiinteistöjen osalta liittyminen tapahtuu sopimalla asiasta jätteenkuljetusyrityksen kanssa.

Viiden asunnon kiinteistöillä tarkoitetaan ensisijaisesti asunto-osakeyhtiötä tai muilla sopimus-, omistus- ja hallintasuhteilla muodostettua samalla tai lähekkäisillä kiinteistöllä sijaitsevaa viiden asunnon ryhmää, jotka käyttävät yhteisiä jäteastioita.

Taajamana käytetään YKR-taajaman määrityksen mukaista rajausta, jossa taajamassa on vähintään 200 asuntoa alle 200 metrin etäisyydellä toisistaan. Taajama-aluerajaukset esitetään perustelumuistion liitteessä.

17 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Muille kuin asuinkiinteistöille annettavat jäteasetuksen 21 §:n mukaiset erilliskeräysvelvoitteet koskevat kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin jätelain 32 §:n perusteella kuuluvia kiinteistöjä.

Eri jätelajien kilomäärät on määrätty jätelaissa ympäristö-, terveys- ja kustannusvaikutukset huomioon ottaen.

4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

18 § Kompostointi taajama-alueella

Jätteen omatoiminen käsittely on lähtökohtaisesti kielletty, ellei sitä erikseen sallita jätehuoltomääräyksissä. Määräys perustuu jätelain 41a §:n sekä jäteasetuksen mukaiseen tarkennukseen pienimuotoisesta käsittelystä.

Biojätteen kompostointi kiinteistöllä, joka ei kuulu biojätteen erilliskeräyksen piiriin, on erittäin suositeltavaa. Kompostointiin kannustaminen edistää etusijajärjestyksen toteutumista.

Yhteiselle kompostille määrätään nimeämään vastuuhenkilö. Henkilöä ei tarvitse ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle, mutta henkilön määrittäminen etukäteen auttaa mahdollisten ongelmatilanteiden selvittämisessä.

Kiinteistökohtaisessa kompostorissa voidaan kompostoida elintarvikejätettä, puutarhajätettä, kuivakäymäläjätettä ja tietyn edellytyksin vähäisiä määriä jätevesilietteitä. Jotta kompostointi onnistuu, on kompostorin ylläpitoon kiinnitettävä huomiota.

Elintarvike- tai ulosteperäistä jätettä kompostoitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Näiden jätteiden kompostointiin käytettävän kompostorin pitää ehdottomasti olla haittaeläinsuojattu, esim. jyräsiöiden varalta.

Puutarhajätteen kompostoinnille ei tarvitse antaa niin tarkkoja määräyksiä kuin elintarvike- ja ulosteperäiselle jätteelle. Määräyksen tulee kuitenkin estää epämääräisten kompostikasojen syntymisen ja puutarhajätteen leviämisen kompostista ympäristöön.

Määräykseen on lisätty erillismaininta vieraslajienkompostoinnista perustuen lakiin vieraslajien aiheuttamien riskien hallinnasta (1709/2015).

19 § Jätteen polttaminen

Lähtökohtaisesti jätteen polttaminen on kielletty. Tässä pykälässä määritellään tilanteet, joissa jätteen polttaminen on mahdollista eli jätteen omatoiminen käsittely on mahdollista.

Haja-asutusalueella voidaan sallia risujen, oksien, käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien polttaminen avopolttona, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen. Käsitellyn puujätteen polttamista ei voida sallia.

Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi sallitaan käsittelemätön puujäte, risut ja oksat sekä pienet määrät paperia ja pahvia. Muiden jätteiden, kuten polttokelpoisen muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet.

20 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteen hautaaminen maahan tai upottaminen vesistöön on jätelain (jätelaki 41 a §) ja ympäristönsuojelulain perusteella kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti. Ruokaviraston ohjeiden mukaan kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti hautaamalla tai tuhkaamalla. Tarkat ohjeet esimerkiksi lemmikkieläinten hautaamiseen liittyen eivät ole varsinaisia jätehuoltomääräyksiin liittyviä määräyksiä, koska niiden tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ja terveyden vaarantumisen estäminen. Siten ne tulisi sisällyttää ympäristönsuojelumääräyksiin.

21 § Jätteen pienimuotoinen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa on kielletty, ellei sitä erikseen sallita jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (jätelaki 41 a §). Määräys sallii omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoisen ja kertaluontoiseksi luokiteltavan käytön omassa maanrakentamisessa.

5 Luku Jäteastiat

22 § Jäteastiatyypit

Kiinteistöllä on oltava tarvittava määrä jäteastioita syntyvään jätemäärään, erilliskeräysvelvoiteisiin ja tyhjennysväliin nähden. Jätelaissa kiinteistön haltija velvoitetaan nimenomaan järjestämään vastaanottoa paikka jätteille (40 §). Jäteasetuksen 10 §:ssä jätteen keräykseen järjestämiseen liittyen todetaan, että kiinteistön haltijan, kaupungin, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan on huolehdittava siitä, vastaanottoa paikassa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerätäville jätelajeille.

On tärkeää, että jäteastiat on mitoitettu oikein tyhjennysväliin nähden, sillä ne on aina pystyttävä sulkemaan. Toisaalta tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita käyttämällä ei voi perustella pidempää tyhjennysväliä.

Jätehuoltomääräyksissä listataan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettävät vaihtoehdot jäteastiat. Jäteastioita lueteltaessa ei voida suosia tietyn valmistajan jäteastioita, vaan määräyksissä kuvataan niiden teknisiä ominaisuuksia. Velvoittaminen standardin mukaisiin jäteastioihin on perusteltua, sillä markkinoilla on myös muita kuin standardin mukaisia sanallisen määritelmän täyttäviä jäteastioita, jotka voivat esimerkiksi rikkoutua helpommin vaikkapa kipautustilanteessa.

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan myös muunlaisen jäteastian käyttö sopimalla asiasta jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista ja siten parantaa esimerkiksi jätteenkuljettajan työturvallisuutta.

23 § Jäteastian merkitseminen

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa merkitsemään jäteastioihin niihin kerättävän jätelajin ja keräyksestä vastaavan yhteisön yhteystiedot.

Lisäksi tilanteissa, joissa jäteastia ei ole kiinteistön välittömässä läheisyydessä velloitetaan merkitsemään siihen jäteastian haltijan tiedot. Tällöin mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaasti.

Jäteastioiden merkitsemisestä vastaa jäteastian haltija.

24 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastioiden täyttämisestä säädetään jäteasetuksen 10 §:ssä. Jäteastioiden täyttämisen osalta jätehuoltomääräyksissä määrätään, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee esimerkiksi pakata.

Jos jäte ei jostain syystä mahdu kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastiaan, määräyksissä annetaan mahdollisuus sijoittaa jäte jäteastian läheisyyteen. Sijoittaminen on rajattava sellaiseksi, että siitä ei aiheudu haittaa tai vaaraa vastaanottopaikalla tai jätteenkuljetukselle. Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle ei saa myöskään aiheuttaa työturvallisuusriskiä, joten ylimääräiselle jätteelle annetaan painorajoitus.

25 § Tyhjennysvälit

Tässä pykälässä annetut tyhjennysvälit koskevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvia asuinkiinteistöjä sekä muita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Jäteastiat on tyhjennettävä riittävän usein, jotta hygieenisia haittoja tai hajuhaittoja ei pääse syntymään ja jäteastia voidaan aina sulkea (jäteasetus 10 §). Kyseiset haitat aiheutuvat yleensä muiden jätteiden seassa olevasta biojätteestä. Sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastian tyhjennysväliä voidaan kaava-alueilla ja kylätaajamissa pidentää erottamalla biojäte sekalaisesta yhdyskuntajätteestä. Kiinteistön haltijan tulee sopia asiasta jätteenkuljetuksesta huolehtivan yrityksen kanssa.

Vain kesäaikana käytössä olevien vapaa-ajanasuntojen jäteastiat on mahdollista tyhjentää vain kesäaikana (viikot 18-40). Asiasta on tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle. Kuljetusyritykselle on tehtävä 34 §:n mukaisen kuljetuksen keskeytysilmoitus.

26 § Kunnossapito ja pesu

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan jäteastia on pidettävä kunnossa ja puhdistettava riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäteastioiden tulee olla ehjiä, jotta haittaeläimet eivät pääse niihin eikä mahdollisia nesteitä pääse valumaan ympäristöön. Määräys liittyy myös työturvallisuuteen.

Jäteasetus velvoittaa pesemään poltettavan jätteen jäteastian vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian vähintään kaksi kertaa vuodessa.

6 Luku Jätteen keräyspaikat

27 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Koska jäteastioiden sijoittamiseen liittyvät asiat vaikuttavat merkittävästi työturvallisuuteen, on niihin kiinnitettävä huomiota. Esimerkiksi jäteastioiden liikuttaminen sekä kuormaaminen pitää pystyä tekemään turvallisesti, kuten myös liikkuminen alueella.

28 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Pykälässä määrätään jäteastian tai jäteastian sijoituspaikan lukitsemisesta siten, että kuljetusyritys voi käyttää yhtenäistä yleisavainta, jolla lukittu jätepiste voidaan avata.

29 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat

Alueelliseksi keräyspaikoiksi luokitellaan aluekeräyspisteet, hyötyjätöpisteet sekä tuottajien ja mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueelliset keräyspaikat.

Keräyspaikalle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on jäteastia. Jätteitä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle, sillä valvomattomilla keräyspaikoilla jäteastioiden ulkopuolelle jätetyt jätteet aiheuttavat helposti roskaantumista.

Alueellisen keräyspaikan ylläpito määrätään sen järjestäjälle.

7 Luku Jätteenkuljetus

30 § Kuormaaminen

Jätteen kuormaamisen ajankohdasta määrätään kaupungin jätehuoltomääräyksissä. Jätteiden kuormaamisesta ei saa aiheutua roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Suurempien jäte-erien kokoaminen esimerkiksi siirtolavalle voidaan sallia, jos se on alueella tarpeen. Jätteiden kokoamiseen on vaadittava maanomistajan lupa.

31 § Kuljettaminen

Kuljettamista koskevat määräykset koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa toimitaan tämän jätehuoltomääräyksen perusteella ja mukaisesti.

Kuljettamisen osalta tavoitteena on varmistaa, että se ei aiheuta ympäristön roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jäteasetuksen 11 § velvoittaa kuljettamaan jätteet tiiviissä pakkauksessa, umpinaisessa kuljetusvälineessä tai muuten peitettynä.

Erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle. Erilläänpitovelvollisuudesta säättävän jätelain 15 § mahdollistaa tämän. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi keräyslasia ja keräysmetallia kuljetettaessa. Tällaista keräystä ei ole toistaiseksi alueella, joten määräystä ei ole tarpeen sisällyttää jätehuoltomääräyksiin.

Jätelain 121 § määrää siirtoasiakirjan laatimisvelvoitteesta tietyille jätelajeille. Jätehuoltomääräyksissä tuodaan esille kyseinen laatimisvelvoite ja velvoittaa luovuttaja, kuljettaja ja vastaanottaja olemaan selvillä siitä. Jätelaissa ja asetuksessa on tarkat määräykset ja sisältövaatimukset siirtoasiakirjaan liittyen, joten niitä ei tarvitse tuoda esille varsinaisissa jätehuoltomääräyksissä.

32 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa vuosittain tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksista. Velvollisuutta täsmennetään jäteasetuksen 38 §:ssä. Tietojen toimittamistavasta määrätään jätehuoltomääräyksissä. Vaikka määräys tietojen toimittamisesta tulee jätelaista, se on sisällytetty myös määräyksiin.

Jätteenkuljettajan on annettava tiedot kaupungin jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kaupungin jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan tiedot neljännesvuosittain, jos se on toiminnan seuraamiseksi tarpeellista.

Jotta tietojen siirtäminen kuljetusrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta, on tiedot määrätty toimittamaan sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa. Pelkkä sähköinen muoto ei riitä, sillä tällöin tiedot voidaan toimittaa esimerkiksi pdf-muodossa, josta tietoja ei voida muokata.

33 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Tämä jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoja koskeva määräys on tarkoitettu jätteenkuljettajille. Kotitalouksia koskevat määräykset jätteiden toimittamisesta esimerkiksi hyötyjätetepisteille tai jäteasemalle on annettu 15 §.

Kaupungin jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Jätteitä ei saa kuljettaa muihin vastaanottopaikkoihin tai välivarastoida. Jätelain 35 §:n mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kerätty jäte on toimitettava kaupungin määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet veloitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan tai kaupungin tai jäteyhtiön järjestämään välivarastointipaikkaan, josta ne kuljetetaan tuottajien vastaanottotermiiniin.

Koska vastaanottopaikat voivat muuttua lyhyilläkin aikaväleillä, jätehuoltomääräyksissä viitataan päivitettävissä olevaan listaan.

Jätehuoltomääräyksissä tuodaan esille yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat veloitteet ja käytännöt.

8 Luku Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

34 § Saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennys ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Vaikka saostussäiliöiden ja pienpuhdistamoiden lietetilöiden lietteenpoiston vähimmäistyhjennysvelvoite sekä umpisäiliöiden tarkkailuvelvoite perustuvat haja-asutuksen jätevesiasetukseen (157/2017), tulee ne tuoda esille myös jätehuoltomääräyksissä. Haja-asutuksen jätevesiasetuksen mukaan liete on poistettava saostussäiliöistä ja pienpuhdistamoiden lietetilöistä vähintään kerran vuodessa.

Jätehuoltomääräyksissä ei ole tarkoituksenmukaistaa kiristää tyhjennysvälejä asetuksessa annetuista. Jätehuoltomääräyksissä ei myöskään voi antaa määräyksiä, jotka ovat ristiriidassa haja-asutuksen jätevesiasetuksen säännösten kanssa. Jätehuoltomääräyksillä ei siten voida antaa lupaa poiketa hajajätevesiasetuksen mukaisista lietteenpoiston vähimmäisvaatimuksista.

Jätevesilietesäiliöiden lisäksi hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Samoin on huolehdittava fosforinpoistokaivojen suodatinmassojen, biosuotimiin kertyvien massojen sekä maapuhdistamoiden massojen jätehuollosta.

On tärkeää huomata, että vähimmäistyhjennysvälejä on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omatoimisesti.

Asumisessa syntyvät lietteet ovat osa kaupungin vastuulla olevaa jätehuoltoa, ja ne tulee siten toimittaa Kankaanpään kaupungin osoittamaan paikkaan.

35 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Tämä määräys kohdistuu pääosin kiinteistön omistajaan ja haltijaan. Määräyksessä annetaan jätevesijärjestelmien kunnossapitoa ja saavutettavuutta koskevia määräyksiä säiliöiden ehjyyden

ja turvallisuuden varmistamiseksi ja tyhjennysten mahdollistamiseksi. Määräyksessä luetellaan edellytyksiä, joita tyhjentäminen vaatii, kuten esimerkiksi mille etäisyydelle tyhjennyskalustolla on päästävä ja mikä on suurin mahdollinen korkeusero, jotta tyhjennys onnistuu. Kulkutien soveltuvuus tyhjennyskalustolle ja säiliöiden kansien kunto ja siirrettävyys ovat myös asioita, joihin kiinteistön haltijan tulee kiinnittää huomiota.

Tyhjennysedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön omistaja. Määräyksissä edellytetään tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamista, johon voi parhaiten vastata kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö.

36 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Kaikesta lietteen omatoimisesta käsittelystä tulee aina jäteviranomaiselle. Tiedot omatoimisesta käsittelystä tarvitaan, jotta jäteviranomainen voi seurata liittymistä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Omatoiminen saostussäiliöiden mustien jätevesilietteiden (ja umpisäiliöiden jätevesien) käsittely voidaan sallia, jos kiinteistöllä on käytössään (joko omana tai esimerkiksi vuokrattuna) siihen soveltuvat laitteistot sekä olosuhteet ovat sopivat. Tällaisesta menettelystä ilmoittavan osalta on varmistettava, että stabiloitu liete voidaan käyttää lannoitustarkoituksessa eli kiinteistöllä on oltava hallinnassaan viljelykäyttöön tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen soveltuvaa peltoalaa. Siksi useimmiten kyseeseen tulee aktiiviviljelijä.

Liete tulee aina stabiloida ennen peltokäyttöä. Soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi kalkkistabilointi ja termofiilinen stabilointi. Kalkkistabiloidun lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen sellaisenaan peltoon on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Muissa tapauksissa asumisessa syntyvien lietteiden omatoiminen käsittely on mahdollista hallitusti lähinnä silloin, kun syntyvän lietteen määrä on vähäinen tai se on kiinteässä muodossa. Käytännössä käsittelymenetelmänä on kompostointi.

9 Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

37 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Ulkona järjestettäviä yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta.

Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jätteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan. Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

Yleisötilaisuuksissa lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Lajitteluvélvoitteiden antaminen perustuu jätelain 13 ja 15 §:iin, joten lajitteluvélvoitteet voidaan antaa myös elinkeinotoimintaa harjoittavalle yleisötilaisuuden järjestäjälle.

Suurista tapahtumista veloitetaan ilmoittamaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja suurten (yli 5000 henkilön) yleisötilaisuuksien järjestäjältä vaaditaan jätehuoltosuunnitelman esittämistä ympäristönsuojeluviranomaiselle kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Ympäristönsuojeluviranomainen välittää tiedon terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoittamista ja suunnitelmia koskevien määräysten osalta on otettava huomioon, että yleisötilaisuudesta vaaditaan ilmoitus myös poliisille. Poliisi voi vaatia tarkempia selvityksiä tilaisuudesta tehdyn ilmoituksen perusteella.

38 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa korostetaan kieltämällä jätehuoltomääräyksissä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kaupungin ylläpitovastuulla, on tarpeen korostaa, että määräys koskee kaikkien toimijoiden (esimerkiksi tienpitäjän) ylläpitämiä jäteastioita, vaikka kyseessä ovat kunnalliset jätehuoltomääräykset.

10 Luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

39 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat myös elinkeinotoiminnan harjoittajia. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä määrätään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta koskee kaikkia kiinteistöjä, myös esimerkiksi päivittäistavara-kaupoissa sijaitsevia kerätyn sähkö- ja elektroniikkaromun säilytykseen tarkoitettuja jäteastioita tai kontteja ja varmistaa osaltaan jätteen asianmukaista käsittelyä.

Kaupungin on järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton.

Tuottajavastuunalaiset sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut määrätään toimitettavaksi tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan. Lääkejätteet puolestaan tulee toimittaa apteekkiin, joka on tehnyt niiden vastaanottamisesta sopimuksen jäteyhtiön kanssa.

Muissa toiminnoissa, kuten sosiaali- ja terveystalouksissa sekä kouluissa, syntyvät vaaralliset jätteet toimitetaan vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottamiseen. Sama määräys koskee elinkeinotoiminnan harjoittajaa.

Mikäli kyseessä on merkittävä erä vaarallista jätettä, tulee sen toimittamisesta sopia vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jättemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin.

Vaarallisen jätteen pakkaamisen osalta jäteasetuksessa on tarkat ohjeet, joihin näissä määräyksissä viitataan

40 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita omakotiin-kiinteistöjä lukuun ottamatta, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen sekä turvallisuuteen. Pykälässä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa. Lisäksi veloitetaan kiinteistön haltija tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaarallisten jätteiden keräämisestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

41 § Erityisjätteet

Erityisjäte veloitetaan erotettavaksi muista jätteistä. Erityisjätteiden osalta määrätään niiden pakkaamisesta sekä merkitsemisestä niiden turvallisen käsittelyn varmistamiseksi (jätelaki 13 ja 15 §:t).

42 § Terveyshuollon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

Muulla lainsäädännössä annetaan tarkemmat määräykset terveydenhuollon vaarallisista jätteistä ja erityisjätteistä. Tässä määräyksessä todetaan, että terveydenhuollon erityisjäte on pakettava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöistä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää. Tunnistettava biologinen jäte ja tartuntavaarallinen jäte on toimitettava poltettavaksi tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn. Hyvinvointialue voi ilmoittaa siirtyvänsä omaan jätehuoltoonsa järjestämiseen jo ennen 2025 olevaa virallista siirtymistä.

11 Luku Muut määräykset

43 § Tiedottamisvelvoite

Jotta varmistutaan kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisen jätehuollon toteutumisesta, määrätään kiinteistön haltijalle tiedottamisvelvollisuus jätehuoltomääräysten mukaisista velvoitteista kiinteistössä asuville tai sitä muuten käyttäville.

44 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta.

Valvontaviranomaisia ovat Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Jätelain mukaan jätehuoltomääräysten rikkomisesta annetaan ensin valvontamääräys lopettaa jätehuoltomääräysten vastainen toiminta ja vasta toiminnan toistuessa määrätään rangaistus. Valvontailmoitusta seuraava toimenpide voi olla toiminnasta riippuen jätelain 129 §:n mukainen uhkasakko, teettämisuhka tai keskeyttämisuhka.

45 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta päätöksessä mainituin perustein. Pykälässä poikkeuksen myöntäjäksi määrätään jätehuoltoviranomainen. Poikkeaminen ei voi koskea lakisääteisistä velvoitteista vapauttamista.

46 § Voimaantulo

Voimaantulopykälään on kirjattu määräysten voimaantulon ajankohta ja lueteltu ne jätehuoltomääräykset, jotka uusilla määräyksillä kumotaan.

47 § Siirtymäsäännökset

Muuttuvien erilliskeräysmääräysten voimaantulolle on tarpeen asettaa riittävä siirtymäaika, jotta kiinteistöt ehtivät hankkia ajoissa mahdolliset uudet jäteastiat ja varata niille tarvittavat tilat kiinteistön keräyspaikasta. Siirtymäaika voi poiketa jätelain määräämistä siirtymäajoista laadukkaan jätehuollon ja jätteenkuljetuksen järjestämisen perusteella.